*Elanikkude rahvusline koosseis põhjeneb omavalitsuste teateil, välja arvatud alevid ja linn, kus kasutatud seks ajaks ilmunud rahvalugemise andmed.*

*Omavalitsuse statistikat toetuvad veel andmed talude arvu, suuruse, maa liigituse, kasutamise ja omanduse, tõukarja, tööstusliste ettevõtete, kaupluste, masinate, laatade, koolide, tervishoiuliste ja hoolekande-olude kohta. Põllutöö-ministeeriumi statistika järele on toodud andmed külvipinna ja koduloomade kohta ning esitatud mõisad ning nende tükeldamiselt saadud krundid. Viimane vastab peaasjalikult olukorrale 1922. a. lõpul, ja ainult üksikute kihelkondade arvustikus on toodud teateid ka hilisema aja kohta. Seltside ja ühingute nimestik põhjeneb Tartu-Võru Rahukogu registriraamatule. Parandusi on toodud ainult üksikute kihelkondade arvustikus, kus trükkimise ajal likvideeritud seltsid kustutatud ja uuesti asutatud seltsid juurde lisatud. Selle tagajärjel on väike erinevus mõne kihelkonna ja üldosa arvustiku vahel. Viimase arvustik vastab olukorrale 1923. a septembrikuus. Seltside liikmete arv, varandusline seis ja tegevuse ülevaade on saadud seltsidelt otsekohese järelepärimise peale. Nende seltside kohta, kes kirjade peale ei vastanud, puuduvad ka nimetatud teated. Posti ja telegraafi teated on saadud posti-peavalitsuselt ja riigikogu valimised on eriosas arvutatud Riigi Statistika-keskbüroo andmete põhjal vastavale valdade rühmale. Üldosas on riigikogu valimiste tagajärjed koostatud ajakirjanduses toodud andmete alusel.*

*Kirjeldusis esitatud aines on suurimas enamuses täiesti uus ja algupärane ning seni avaldamatu. Kirjanduslisist andmeist on kasutatud ainult seda, mis praegu veel oluline ja tõeline. Aines on korraldatud nii, et pakkuda võimalikult täielikku ja selget pilti kirjeldatavast maakonnast ja selle osistest. Veel sügavamale tungimine vajab erilisi uurimusi ja süvenemisi, mis võivad avalduda ainult monograafilisis teoseis. Samuti algupärane ja „Tartumaas" esmakordselt avaldatud on ka pildimaterjal, mis suuremalt osalt otse selle jaoks üles võetud. Pildid on valitud nii, et nad maakonna tüübilisemaid ja iseloomulisemaid külgi võimalikult mitmekülgselt esitaksid. Tekstis toodud kaardid ja kartoning diagrammid täiendavad veel pildimaterjali. Raamatu lõpus toodud kihelkonna-kaardid on koostatud 1-verstalise topograafilise kaardi järele. Nad pakuvad üldjoonis kõige pealt seda, mis esitatud kirjeldusis, välja jättes peenusi. Teestik on toodud nii tihe, et kaarte on võimalik kasutada ka õpperännakuil. — Linna plaanil esinevad ka uued, nüüd ehitatavad linnajaod — Tamme ja Ropka. — Et alevitel ametlikud plaanid puudusid, siis tuli neid valmistada oma plaanistuse järele. Sel põhjusel on nad ka ligikaudsed. Absoluutsete kõrguste kaart raamatu lõpus pakub üldiselt pilti ka pinnavormest. — Kohanimede kirjutamisel on silmas peetud võimalust mööda kohalikku hääldamist.*

*Raamatu toimetamisele on kaasa aidanud artiklite kirjutamise, mitmesuguste teadete muretsemise ja saatmisega, korrektuuride lugemise ning piltide saatmisega rida isikuid, kelle nimed oleme avaldanud raamatu lõpus. Kõigile neile avaldame oma sügavamat tänu. Samuti*